

Nr 1526

av herr Turesson

i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 25 med förslag till lag om förbud mot spridning av bekämpningsmedel från luften.

I proposition 1972:25 anför departementschefen att det är efter samråd med chefen för jordbruksdepartementet som han föreslår en särskild lag, varigenom spridning från luften av bekämpningsmedel förbjuds över skogsmark och annan mark som inte är åkermark. Departementschefen anför också, efter att ha redogjort för att giftnämnden genom beslut i början av innevarande år medgivit användning av medel med fenoxisyror inom skogsbruket på hyggesytor för skogsföryngring men i övrigt förlängt giltigheten t. v. av förra årets restriktioner för dessa medel, att läget till en del förändrats genom giftnämndens beslut. Det bör observeras att giftnämnden ongärdade sitt medgivandebeslut med bestämda regler om annonsering i ortspressen och skyltar vid de områden som behandlats.

Man kan således utgå från att allmänheten inte ovetande skulle ha behövt komma i kontakt med sådana medel eller de områden inom vilka de spritts. I beslutet ingick också den begränsningen att spridning från luften av fenoxisyror endast skulle få ske på hyggesytor för skogsföryngring.

Inom giftnämnden har, trots omfattande utredningar, inte några bevis kommit fram som tyder på att människor eller djur skulle ha skadats genom den spridning från luften som ägt rum. Utredningar som vidtagits inom skogsbruket visar samma resultat. I den allmänna debatten har emellertid stark oro uppkommit i samband med rapporter om skador. Huruvida dessa skador har orsakats av de berörda preparaten är dock ovisst. Från experthåll har rent av hävdats att det inte finns några samband mellan skadorna och användningen av bekämpningsmedlen.

Departementschefen har emellertid tagit fasta på den allmänna oro som uppstått bland allmänheten, i första hand orsakad av de många gånger sensationsbetonade skrivelser som förekommit i viss press. Också de "vinklade" reportage som förekommit i radio och TV torde ha medverkat till att öka oron bland allmänheten. Med hänsyn härtill har de nu föreslagna lagstiftningsåtgärderna om fortsatt förbud mot spridning av fenoxisyror från luften tillkommit.

Även om det är av nöden att största försiktighet iakttages när det gäller användningen av vissa bekämpningsmedel förefaller det som om förslaget om fortsatt förbud vilade på alltför bräcklig grund. Någon saklig motivering anföres sålunda inte i propositionen. Endast en hänvisning till den oro många människor känner. Enligt vår mening bör därför förbudet kompletteras med utökade möjligheter för giftnämnden att medge undantag. I princip bör sådana undantag medges i fråga om hyggesytor

för skogsföryngring inom de delar av landet där risken att allmänheten skall komma i kontakt med sådana medel är små eller rent av obefintliga. Framför allt i Norrland och andra glesbefolkade områden bör det finnas möjligheter att under en övergångstid, i avvaktan på resultatet av den tillsatta utredningen, medge sådana undantag. Vi förutsätter att giftnämnden föreskriver de villkor som behövs till skydd för allmänheten.

Lämpligast synes vara att i 2 § lagen om förbud mot spridning av bekämpningsmedel från luften ange riktlinjer för giftnämndens beslut om undantag i sådana fall som angivits i motionen.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes

att riksdagen måtte besluta att 2 § Lagen om förbud mot spridning av bekämpningsmedel från luften får följande lydelse:

2 §.

Giftnämnden får medge undantag från 1 § första stycket, om det behövs för vetenskaplig prövning eller för bekämpning av växtskadedjur eller växtsjukdom samt om det gäller hyggesytor för skogsföryngring, om dessa är belägna inom sådana områden av landet att risken för att allmänheten skall komma i kontakt med sådana medel är små eller obefintliga. Därvid skall Giftnämnden föreskriva de villkor som behövs till skydd för allmänheten.

Stockholm den 4 april 1972

BO TURESSON (m)